

Uitvoeringsprogramma PMIEK 1.0 Groningen

juni 2024

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat

[Lees rapportage >](#)

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	4
1.1 Introductie pMIEK	5
1.2 Introductie uitvoeringsprogramma pMIEK	5
1.3 Context en speelveld	7
2 Projectoverzicht	8
2.1 Projectoverzicht	9
2.2 Projecten pocket Midden-West	11
2.3 Projecten pocket Oost	13
2.4 Projecten pocket Noord	14
2.5 Voorverkenningprojecten	16
2.6 Overzicht tijdspad ingebruikname pMIEK projecten	17
3 Afspraken monitor en samenwerking	18
3.1 Governance	19
3.2 Monitoren status en voortgang	22

Samenvatting

Op 20 juni 2023 heeft provincie Groningen na afstemming met gemeenten en netbeheerders het Groninger provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) 1.0 vastgesteld. Dit pMIEK bevat een tiental regionale projecten voor de uitbreiding van netinfrastructuur. Deze projecten zijn nodig om meer capaciteit op het net te realiseren, en zo de huidige situatie van netcongestie te verlichten. Het kan de uitvoering van deze projecten ten goede komen om de samenwerking als regio rond deze projecten te organiseren en de voortgang te monitoren. Dit geven we vorm via dit uitvoeringsprogramma.

Het uitvoeringsprogramma van het pMIEK is een plan van aanpak hoe we gezamenlijk als regio een aantal projecten voor uitbreiding van netinfrastructuur in goede banen gaan leiden. Het heeft als doel een gestructureerde aanpak te creëren, waardoor tijdig duidelijk is welke rol welke partij kan vervullen, er een gezamenlijk beeld is van de planning en de mijlpalen, en de voortgang van de projecten in een gezamenlijke governance geborgd wordt. Onderdelen van dit uitvoeringsprogramma zijn een actueel overzicht van de projecten, een omschrijving van de samenwerking via de overlegstructuur en afspraken over het monitoren van de projecten.

Het uitvoeringsprogramma is een middel om de regionale samenwerking rondom de realisatie van de pMIEK 1.0 projecten vorm te geven. Dit uitvoeringsprogramma geeft aan dat daarin een rol ligt voor zowel netbeheerders, gemeenten en de provincie. Dit document is in nauwe samenwerking met netbeheerders tot stand gekomen. Daarnaast is afstemming met gemeenten en netbeheerders georganiseerd via de

overlegstructuur, inclusief de Energyboard. Het document wordt evenals het pMIEK 1.0 bekrachtigd met vaststelling door Gedeputeerde Staten.

Dit is een eerste uitvoeringsprogramma van een eerste pMIEK. We staan aan het begin van gezamenlijk netcongestie managen en het werken met integraal programmeren van netinfrastructuur. Dit document is daarom een startpunt. Het doel van dit uitvoeringsprogramma is om een aanpak en samenwerking op te zetten waarbinnen we regionaal kunnen afstemmen om verder te komen.

LEESWIJZER

Dit uitvoeringsprogramma beschrijft de volgende onderdelen:

- Een inleiding op het pMIEK, het uitvoeringsprogramma pMIEK en het bredere speelveld (hoofdstuk 2);
- Een geactualiseerd overzicht van de projecten die we in het pMIEK 1.0 hebben signaleerd (hoofdstuk 3);
- Omschrijving van de aanpak voor de regionale samenwerking en monitoring van deze projecten (hoofdstuk 4).

1 Inleiding

1.1 Introductie pMIEK

Ook in Groningen is gebruik, opwek en teruglevering van duurzame energie toegenomen. Deze ontwikkelingen gaan sneller dan de realisatie van de benodigde uitbreidingen, bijvoorbeeld op het elektriciteitsnet. Hierdoor ontstaat netcongestie. Congestie op het elektriciteitsnet kan ertoe leiden dat het aansluiten van nieuwe ontwikkelingen moet worden uitgesteld totdat deze congestie is opgelost.

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen heeft in juni 2023, na afstemming met gemeenten en netbeheerders, het Groningse pMIEK 1.0 vastgesteld¹. In het pMIEK zijn tien elektriciteitsinfrastructuurprojecten benoemd, die zijn uitgewerkt in projectfiches. In het pMIEK zijn de knelpunten in het Groningse elektriciteitsnetwerk gesignaleerd en projecten met een regionaal karakter geagendeerd. Deze projecten gaan over uitbreiding van het hoogspanningsnet, en zijn nodig om de congestie op het hoogspanningsnet op te lossen. Naast deze tien pMIEK-projecten zijn drie voorverkenningprojecten geïdentificeerd. Dat zijn voorziene knelpunten op het net waar mogelijk ook uitbreiding nodig is.

Het pMIEK is een cyclisch document dat elke twee jaar wordt geactualiseerd. Het pMIEK 2.0 wordt februari 2025 opgeleverd. Hierin verkennen we hoe we een prioritering kunnen aanbrengen en verbreden we de focus van elektriciteitsinfrastructuur naar alle energie-infrastructuur (bijvoorbeeld: warmte-infrastructuur, waterstofinfrastructuur). Momenteel werken we samen met netbeheerders, gemeenten en stakeholders aan de totstandkoming van het pMIEK 2.0. Het pMIEK 2.0 zal aan de Energyboard ter advisering worden voorgelegd. Naast twaalf provinciale MIEKs, is er ook een landelijk MIEK². Het MIEK van 2022 heeft een aantal projecten in provincie Groningen aangemerkt als nationaal project, namelijk de verzwaring

van het elektriciteitsnet rond Delfzijl en de Eemshaven en de landelijke waterstofinfrastructuur.

De uitbreiding van het elektriciteitsnet heeft impact op het landschap, op woonwijken en bedrijvigheid. De pMIEK-projecten maken ontwikkelingen in deze domeinen mogelijk. Voor elk van deze projecten geldt het vigerende provinciale beleid, als vastgelegd in de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. Dit heeft invloed op de locaties en ruimtelijke inpassing van deze projecten.

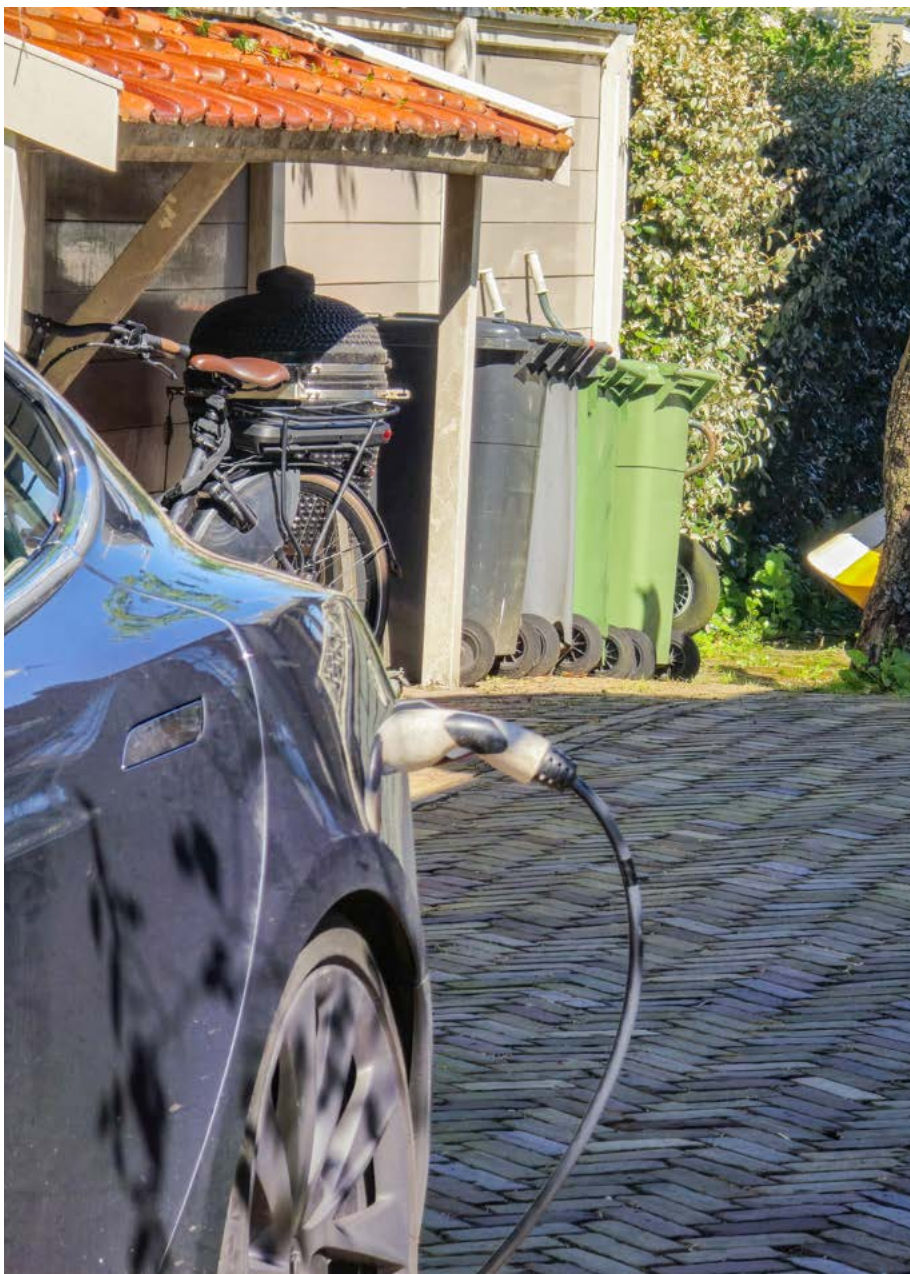
1.2 Introductie uitvoeringsprogramma pMIEK

Het is van belang dat de projecten in het pMIEK 1.0 gerealiseerd worden volgens planning, als niet sneller. Op deze manier komt er meer netcapaciteit beschikbaar en kunnen ontwikkelingen doorgang vinden. Het kan de uitvoering van de pMIEK projecten ten goede komen om de samenwerking als regio rond deze projecten te organiseren en de voortgang te monitoren. Landelijk zijn afspraken gemaakt met netbeheerders om de voortgang van belangrijke infrastructurele projecten van netbeheerders via de provinciale Energyboards te bespreken, en deze samen met regionale overheden te monitoren. Hoe dit voor Groningen werkt, geven we vorm via de aanpak die we voorstellen in dit uitvoeringsprogramma.

Het uitvoeringsprogramma van het pMIEK is een plan van aanpak hoe we gezamenlijk als regio een aantal projecten voor uitbreiding van netinfrastructuur in goede banen gaan leiden. Het heeft als doel een gestructureerde aanpak te creëren, waardoor tijdig duidelijk is welke rol welke partij kan vervullen, er een gezamenlijk beeld is van de planning en de mijlpalen, en de voortgang van de projecten in een governance geborgd wordt. Het doel is deze projecten te versnellen dan wel vertraging te voorkomen, doordat knelpunten en risico's tijdig worden gesignaleerd en opgelost.

¹ Zie ook: Provinciaal MIEK Groningen, JUNI 2023

² Zie ook: <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-7b2edb5f512b6885ff9cd12e5cc5c2fd9bd1b12c/pdf>

Dit is een eerste uitvoeringsprogramma van een eerste pMIEK. We staan aan het begin van gezamenlijk netcongestie managen en het werken met integraal programmeren van netinfrastructuur. Dit document is daarom een startpunt. Dat betekent dat een aantal zaken nu nog niet duidelijk zijn, bijvoorbeeld welke capaciteit deze opgave vraagt en welke aanpassingen van de werkwijze van overheden en netbeheerders dit vraagt. Het doel van dit uitvoeringsprogramma is om een aanpak en samenwerking op te zetten waarbinnen we regionaal hierover kunnen afstemmen om verder te komen. Elke iteratie van het pMIEK zullen we een verdiepingsslag maken en eventueel aanpassingen aan de werkwijze en governancestructuur maken. Op deze manier zal elke nieuwe versie van het uitvoeringsprogramma een hogere mate van concreetheit en werkafspraken bevatten, gebaseerd op de ervaringen die we opdoen en de lessen die we leren.

Het uitvoeringsprogramma is een middel om de regionale samenwerking rondom de realisatie van de pMIEK 1.0 projecten vorm te geven. Dit uitvoeringsprogramma geeft aan dat daarin een rol ligt voor zowel netbeheerders, gemeenten en de provincie. Dit document is in nauwe samenwerking met netbeheerders tot stand gekomen. Daarnaast is afstemming met gemeenten en netbeheerders georganiseerd via de overlegstructuur, inclusief de Energyboard. Het document wordt evenals het pMIEK 1.0 bekrachtigd met vaststelling door Gedeputeerde Staten. In maart en april 2024 is de stuurinformatie voor het geactualiseerde overzicht met projecten beschikbaar gesteld door de netbeheerders. Het concept uitvoeringsprogramma is vervolgens besproken met gemeenten in mei 2024, en op basis van hun inbreng verder aangevuld. Door deze samenwerking levert het uitvoeringsprogramma een bijdrage aan de samenwerking tussen netbeheerders, provincies en gemeenten om de oplossingen voor congestie te bespoedigen.

Dit uitvoeringsprogramma richt zich op de tien projecten uit het pMIEK 1.0, en geeft een beschrijving van drie voorverkenningprojecten. Het pMIEK uitvoeringsprogramma zal net als het pMIEK zelf, cyclisch

geactualiseerd worden. Bij het pMIEK 2.0 volgt daarom ook een uitvoeringsprogramma.

1.3 Context en speelveld

De projecten die in dit uitvoeringsprogramma zijn genoemd, zijn projecten die in het pMIEK 1.0 zijn aangemerkt als regionale projecten. Dat betekent dat dit de bovenlokale projecten (gemeentegrensoverschrijdend) waren in het investeringsplan van de netbeheerder op het moment dat het pMIEK gemaakt werd.

Echter is het speelveld sinds het pMIEK 1.0 veranderd. In augustus 2023 is voor het eerst afname-congestie afgekondigd voor regio's in Groningen. Ten tijde van het pMIEK 1.0 zijn drie knelpunten geconstateerd waar voorverkenningen voor netuitbreiding uit voortvloeien, ondertussen ziet de netbeheerder er meer. Dit laten de nieuwe investeringsplannen van netbeheerders van 2024 ook zien. Deze snel ontwikkelende situatie onderschrijft de noodzaak voor regionale samenwerking om de projecten te versnellen, al dan niet vertraging te voorkomen. Daarnaast zorgt het ervoor dat het uitvoeringsprogramma snel door de tijd is ingehaald. We erkennen dat dit programma een momentopname is, en bieden ruimte om in de governancestructuur nieuwe projecten en ontwikkelingen gedurende de looptijd van dit uitvoeringsprogramma mee te nemen. In het kader van het pMIEK 2.0 kijken we opnieuw naar de regionale projecten, passen de selectie aan en breiden deze uit waar nodig.

Wanneer de projecten uit het pMIEK 1.0 gerealiseerd zijn, betekent dit niet dat de netcongestie is opgelost. Deze projecten zijn wel voorwaardelijk voor verlichting op lagere spanningsniveaus, maar daar ligt ook nog een eigen opgave. We zijn in gesprek met Enexis over hoe we bijvoorbeeld de opgave voor extra middenspanningstransportstations gezamenlijk kunnen vormgeven, en rapporteren hierover in het pMIEK 2.0.

Een belangrijke ontwikkeling in het speelveld van het pMIEK is het gesprek tussen provincie Groningen, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en TenneT over de mogelijkheden hoogspanningsverbindingen ondergronds te brengen. Provincie Groningen heeft in het hoofdlijnenakkoord benoemd de kwaliteit van het landschap te willen beschermen en daarom nieuwe verbindingen ondergronds aan te willen brengen. De provincie, het Rijk en TenneT sluiten gezamenlijk een arrangement om alle 110 kV verbindingen ondergronds te brengen. Het sluiten van dit arrangement is voorwaardelijk voor de realisatie van nieuwe verbindingen. Dit arrangement is van invloed op de manier waarop projecten van de netbeheerder, bijvoorbeeld de projecten in dit uitvoeringsprogramma, gerealiseerd worden.

2 Projectoverzicht

Hieronder volgt een overzicht van de in het pMIEK opgenomen projecten op één overzichtskaart. Dit geeft inzicht in waar de projecten plaatsvinden en welke samenhang er is in de verschillende netwerken. Vervolgens volgt een overzicht van de stuurinformatie per project. Hierbij is de indeling van de drie pockets aangehouden. Een 'pocket' is een deelgebied van het elektriciteitsnetwerk. Groningen kent drie pockets: Midden-West, Oost en Noord. Verder omschrijven we de voorverkenningprojecten in Groningen, en geven het tijdsplan van de ingebruikname van de pMIEK projecten. Zoals in 2.1 genoemd, zijn er ook MIEK-projecten in Groningen. Deze landelijke MIEK-projecten staan niet in dit projectoverzicht genoemd³, omdat deze onder regie van het Rijk worden uitgevoerd. Vanwege het belang van deze projecten en de afhankelijkheden met een aantal pMIEK projecten, zullen we hier wel in de voortgangsrapportages aandacht aan besteden (zie ook 4.2).

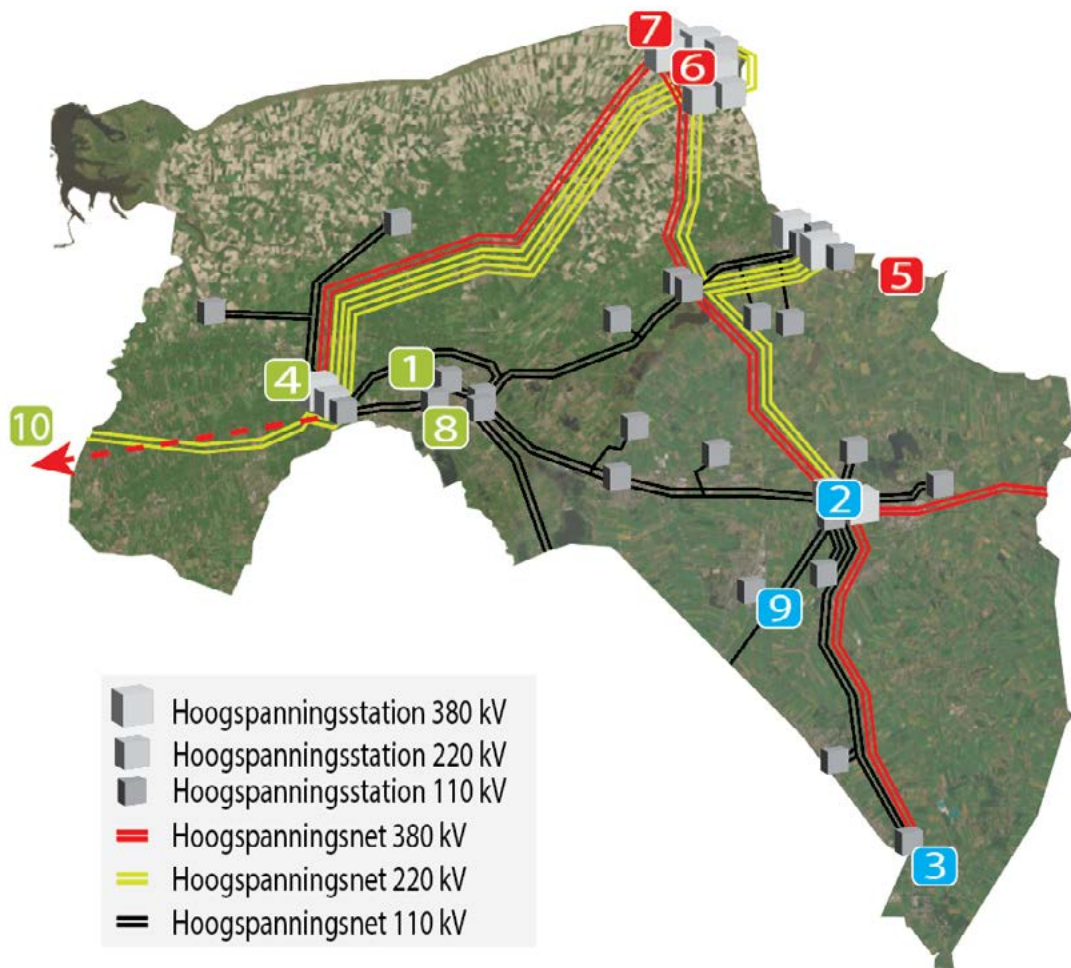
2.1 Projectoverzicht

Hieronder een overzichtskaart met daarop de 10 projecten die genoemd zijn in het pMIEK 1.0. De nummers op de kaart corresponderen met het projectnummer in het pMIEK 1.0. De kleuren van de nummers (rood, groen, en blauw) geven de drie verschillende pockets aan.

³ Uitzondering hierbij is pMIEK-project 10 Vierverlaten-Ens Noordwest fase 2, deze is ten tijde van het pMIEK 1.0 aangemerkt als pMIEK project, maar krijgt bij de actualisatie van het landelijke MIEK ook een MIEK-status gezien het nationale belang van dit project.

PROJECTEN POCKET MIDDEN-WEST

- 110 kV Meerstad
- 380/110 kV-station Vierverlaten
- Uitbreiding Groningen-Hunze
- Vierverlaten-Ens Noordwest fase 2

PROJECTEN POCKET OOST

- Uitbreiding 380/220/110 kV-station Meeden
- 380/110/20 kV-station Musselkanaal
- 110 kV-station Veendam en tracé Veendam-Meeden, Veendam-Gasselte

PROJECTEN POCKET NOORD

- Station Weiwerd (Ook wel: Station Farmsum)
- Tracé Oostpolder-Eemshaven midden
- 380 kV-tracé Eemshaven Midden-Eemshaven Oudeschip

2.2 Projecten pocket Midden-West

Pocket Midden-West kent vier projecten die zijn opgenomen in het pMIEK. Hieronder volgt een korte omschrijving van deze projecten en het maatschappelijke doel dat de projecten willen bereiken.

- **110 kV- Meerstad** Het project Meerstad maakt onderdeel uit van de versterking van het 110 kV-net in de gemeente Groningen. Het project ontlast diverse onderstations in Groningen, waardoor er meer ruimte ontstaat op deze stations. Hierdoor ontstaat in Groningen meer ruimte voor economische ontwikkelingen (onder meer woningbouw Meerstad, ontwikkeling Zernike Campus) en voor hernieuwbare opwek (aansluiting zonnepark en verduurzaming industrie).
- **380 / 110 kV-station Vierverlaten** Het station Vierverlaten is een belangrijk voedend station voor de regio, onder meer voor het nieuwe bedrijventerrein Westpoort. Naast gemeente Groningen worden ook delen van de gemeenten Het Hogeland (zoals hoogspanningsstation Winsum) en gemeente Westerkwartier via dit netwerk ontsloten. Het 110 kV-station Vierverlaten is recent uitgebreid met extra transformatoren van Enexis. Dit 110kV-station zal in de toekomst echter vervangen moeten worden om robuust te zijn voor de toekomst. Dit nieuwe station wordt vervolgens via vier nieuwe 380/110 kV-transformatoren verbonden met Vierverlaten 380 kV. Het 380 kV-station Vierverlaten moet hiervoor worden uitgebreid.
- **Uitbreiding Groningen - Hunze** Door deze uitbreiding van het bestaande station wordt de groei van hernieuwbare opwek mogelijk gemaakt. Het project maakt deel uit van het project verzwaring 110 kV-net stad Groningen. Door de aanpassingen en opwaardering zijn de stations weer klaar voor de toekomst en (mogelijke) toekomstige uitbreidingen door eventuele vraaggroei vanuit bedrijven.
- **Vierverlaten-Ens Noordwest fase 2** De aanleg van deze 380kV-lijn is nodig omdat via de Eemshaven steeds meer (duurzame) elektriciteit, onder andere van windparken op zee, Nederland binnenkomt. Daarnaast neemt door de energietransitie het verbruik van elektriciteit toe door elektrificatie van huishoudens, industrie en auto's. De verbinding is ook van belang voor het internationale stroomtransportnet.

NO.	Project	Locatie	Activiteiten	Beoogde ingebruikname	Eventuele samenhang met andere projecten	Projectleiding	Bevoegd gezag
1	110111111 kV Meerstad	Meerstad	<ul style="list-style-type: none"> Nieuwbouw 110 kV-station Meerstad 	2027	Aansluiting met pMIEK project 4 (380/110 kV-station Vierverlaten)	TenneT	Gemeente Groningen
4	380/110 kV-station Vierverlaten	Meerstad, Vierverlaten en Brillerij	<ul style="list-style-type: none"> Uitbreiding Vierverlaten 380 kV-station met vier 380/110 kV-transformatoren. Nieuwbouw 110 kV-station Vierverlaten Bijbehorende tracés naar onderstations Meerstad en Brillerij 	2030	Aansluiting met pMIEK project 1 (110 kV Meerstad), 8 (Uitbreiding Groningen-Hunze) en 10 (Vierverlaten-Ens Noordwest fase 2)	TenneT	Op moment van schrijven is dit nog onbekend (8 Mei 2024)
8	Uitbreiding Groningen-Hunze	Bestaand station Groningen Hunze, Groningen Bornholmstraat en Groningen Bloemsingel	<ul style="list-style-type: none"> Het verzwaren van bestaande transformatorvelden en de bouw van één nieuw transformatorveld op Groningen Hunze 110 kV-station 	2025	Andere verzwaren in het 110 kV-net voor de stad Groningen (bv. pMIEK project 4, 380/110 kV-station Vierverlaten)	TenneT	Gemeente Groningen
10	Vierverlaten-Ens Noordwest fase 2	Vierverlaten-Ens	<ul style="list-style-type: none"> Aanleg van een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten (Groningen) en Ens (Flevoland) Aansluiten 3e en 4e circuit tussen Eemshaven Oudeschip en Vierverlaten 	2036	<ul style="list-style-type: none"> Tracé naar Ens afhankelijk van provincie Flevoland en Fryslân Uitbreiding Vierverlaten (pMIEK project 4, 380/110 kV-station Vierverlaten) Project Diemen – Lelystad - Ens 	TenneT	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

2.3 Projecten pocket Oost

Pocket Oost kent drie projecten die zijn opgenomen in het pMIEK. Hieronder volgt een korte omschrijving van deze projecten en het maatschappelijke doel dat de projecten willen bereiken.

- **Uitbreiding 380 / 220 / 110 kV-station Meeden** Diverse uitbreidingen aan station Meeden maken het station robuust voor de toekomst. Het project is belangrijk om vraaggroei en uitbreiding van hernieuwbare energie op te vangen. Station Meeden is een belangrijk station voor de regio, de rest van Nederland en de netverbinding met Duitsland.

- **380 / 110 / 20 kV-station Musselkanaal** Het nieuwe hoogspanningsstation Musselkanaal is nodig om aan de snelle groei van het duurzame elektriciteitsaanbod te voldoen. Met de bouw van dit nieuwe station creëren TenneT en Enexis een extra op- en afrit tussen het landelijk hoogspanningsnet en het regionale en lokale net ("loadpockets"). Dit levert een forse vergroting van de transportcapaciteit in de regio. Verdere uitbreiding van het 110 kV-net in Groningen is mede afhankelijk van dit station.
- **110 kV-station Veendam en tracé Veendam - Meeden, Veendam - Gasselte** Door deze uitbreiding van het bestaande station en van de tracés wordt de groei van hernieuwbare energieopwek mogelijk gemaakt.

No.	Project	Locatie	Activiteiten	Beoogde ingebruik-naam	Eventuele samenhang met andere projecten	Project-leiding	Bevoegd gezag
2	Uitbreiding 380/220/110 kV-station Meeden	Bestaand station Meeden	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding bestaand station • Nieuwe aansluiting (veld) voor extra circuit naar Veendam 110 kV. Verzwaring 110kV-net Meeden-Bargermeer • Verkabelen van vier masten 	2027	Voorverkenning netuitbreiding Meeden (zie 3.5)	TenneT	Gemeente Midden-Groningen
3	380/110/20 kV-station Musselkanaal	Bedrijvenpark Zuid-Groningen, Ter Apelkanaal	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwbouw 380/110 kV-station Musselkanaal • Aansluiting op bestaande hoogspanningsverbinding Meeden-Zwolle 	2027	Onderdeel van de Netversterking Noordoost Nederland (NNON)	TenneT	Gemeente Westerwolde en gemeente Stadskanaal
9	110 kV-station Veendam en tracé Veendam-Meeden, Veendam-Gasselte	Bestaand station Veendam, Meeden en nieuwbouw station Gasselte Kraanlanden en tracés	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassingen aan de 110 kV-stations Gasselte Kraanlanden, Veendam, en Meeden voor de nieuwe kabel- en lijnverbindingen • Vervangen 110 kV-lijn tussen Veendam en Gasselte en twee nieuwe 110 kV-kabels tussen Veendam en Meeden • Station Gasselte en de vervanging van de 110 kV-lijn 	2031	Aanpassingen in stations Meeden en Gasselte	TenneT	Gemeente Midden-Groningen

2.4 Projecten pocket Noord

Pocket Noord kent drie projecten die zijn opgenomen in het pMIEK. Hieronder volgt een korte omschrijving van deze projecten en het maatschappelijke doel dat de projecten willen bereiken.

- **Station Weiwerd** Op basis van de prognoses in de CES Noord Nederland van 2022 zal in de regio Delfzijl de vraag naar elektriciteit verder toenemen. De huidige hoogspanningsinfrastructuur is onvoldoende om deze groeiende elektriciteitsvraag te faciliteren. Station Weiwerd faciliteert vraaggroei en bevordert daarmee de verduurzaming van de industriecluster Noord-Nederland. Omdat er ook een regionaal (middenspanning) station wordt gerealiseerd, voorziet het station ook een regionale energievraag.

- **Tracé Oostpolder - Eemshaven midden** Het nieuwbouwstation Oostpolder maakt verduurzaming van de industrie en het transporteren van windenergie vanaf zee mogelijk. Het 380 en 110 kV-station is opgenomen in het nationale MIEK. Dit tracé verbindt het 110 kV-station Oostpolder met 110 kV-station Eemshaven-Midden en ontsluit hiermee het onderliggende net.
- **380 kV-tracé Eemshaven Midden - Eemshaven Oudeschip** Betreft de opwaardering van bestaande tracés om verwachte vraaggroei en groei van hernieuwbare opwek op te kunnen vangen en klanten te kunnen aansluiten.

No.	Project	Locatie	Activiteiten	Beoogde ingebruik-name	Eventuele samenhang met andere projecten	Project-leiding	Bevoegd gezag
5	Station Weiwerd (Ook wel: Station Farmsum)	De stations liggen op bedrijventerrein Oosterhorn	<ul style="list-style-type: none"> • Een nieuw 220 kV-station • Een bovengrondse aansluiting op het 220 kV-net (lijn Weiwerd-Schildmeer) • Aanpassing van het bestaande 220 kV station (creëren twee nieuwe lijnvelden) • Een nieuw 110 kV-station • Een ondergrondse aansluiting op het 110 kV net (lijn Slochteren-Delfzijl Weiwerd) • Een ondergrondse verbinding tussen het 220 kV en het 110 kV station 	2031	Langs en door het gebied is ook de waterstof-backbone gepland	TenneT	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

No.	Project	Locatie	Activiteiten	Beoogde ingebruikname	Eventuele samenhang met andere projecten	Projectleiding	Bevoegd gezag
6	Tracé Oostpolder-Eemshaven midden	Bedrijventerrein Eemshaven	<ul style="list-style-type: none"> • De realisatie van een nieuw gecombineerd 380 / 110kV-hoogspanningsstation op de locatie Oostpolder • Kabeltracés tussen station Oostpolder en station Eemshaven Midden • Realisatie van een 3e 380kV-circuit tussen de stations Eemshaven Oudeschip 380 en Eemshaven 380 	2032	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding station Eemshaven Oudeschip • Uitbreiding station Eemshaven Midden • Aansluiting met pMIEK project 7 (380 kV-tracé Eemshaven Midden - Eemshaven Oudeschip) • PAWOZ⁴ – Aanlanding windenergie 	TenneT	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
7	380 kV-tracé Eemshaven Midden-Eemshaven Oudeschip	Bedrijventerrein Eemshaven	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding 380 kV-tracé Eemshaven - Eemshaven Oudeschip met een derde circuit • Uitbreiding EOS met tak 10, 11 en halve tak 6 	2029	<ul style="list-style-type: none"> • Aansluiting met pMIEK project 4 (380/110 kV-station Vierverlaten) en 6 (tracé Oostpolder - Eemshaven Midden) 	TenneT	Gemeente Het Hogeland

⁴ Programma Aansluiting Wind Op Zee

2.5 Voorverkenningprojecten

De verwachting is dat de komende jaren het elektriciteitsnet verder moet worden uitgebreid om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te blijven maken en toekomstige netcongestie te voorkomen. Netbeheerders brengen de verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van gebruik, opwek en teruglevering van stroom zo veel mogelijk in beeld in hun netvisies. Naar aanleiding van deze netvisies, identificeren netbeheerders plekken waar ze voorzien dat in de toekomst netuitbreiding nodig is. In het pMIEK 1.0 zijn op basis van de netvisie van TenneT en Enexis drie voorverkenningprojecten opgenomen. Dat betekent dat er een knelpunt op het net is voorzien in de toekomst, en netbeheerders onderzoeken op welke manier dit opgelost kan worden. Uitbreiding van een station kan een oplossingsrichting zijn. In het pMIEK 1.0 zijn de volgende drie voorverkenningprojecten geïdentificeerd:

- Studie naar nut en noodzaak voor nieuw koppelstation TenneT/Enexis Omgeving Leek/Marum, voorverkenning netuitbreiding
- Studie naar nut en noodzaak voor nieuw koppelstation TenneT/Enexis Grensgebied Friesland/Groningen, voorverkenning netuitbreiding
- Studie naar nut en noodzaak voor nieuw koppelstation TenneT/Enexis Omgeving Meeden/N33/A7, voorverkenning netuitbreiding

In het kader van integraal programmeren is het van belang deze nieuwe projecten tijdig regionaal onder de aandacht te brengen en te bespreken. De netvisie van netbeheerders geeft in de loop van 2024 meer inzicht in de stand van zaken van deze drie voorverkenningprojecten, en identificeert mogelijk meer knelpunten waar nieuwe projecten uit kunnen voortkomen. In het portfolio-overleg bespreken we op welke manier regionaal afgestemd kan worden over voorverkenningprojecten (zie ook 4.1).

2.6 Overzicht tijdspad ingebruikname pMIEK projecten

In de tabel hieronder volgt een overzicht van het door TenneT aangegeven tijdspad van de pMIEK projecten. Zoals in 2.3 genoemd, betekent de realisatie van deze projecten niet dat de netcongestie volledig opgelost is. Wel levert dit hier een grote bijdrage aan. Bij de actualisatie van het pMIEK in februari 2025 wordt de projectenlijst met regionale energie-infrastructuur projecten geactualiseerd, en wordt een nieuwe selectie van pMIEK-projecten bepaald.

No.	Project	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Cluster Midden-West													
1	110 kV Meerstad			2027									
4	380/110 kV-station Vierverlaten						2030						
8	Uitbreiding Groningen-Hunze	2025											
10	Vierverlaten-Ens 380 kV Noordwest fase 2												2036
Cluster Oost													
2	Uitbreiding 390/220/110 kV-station Meeden			2027									
3	380/110/20 kV-station Musselkanaal			2027									
9	110 kV-station Veendam en tracé naar Meeden, Gasselte							2031					
Cluster Noord													
5	Station Weiwerd (Ook wel: station Farmsum)							2031					
6	Tracé Oostpolder-Eemshaven midden								2032				
7	380 kV-tracé Eemshaven Midden-Eemshaven Oudeschip					2029							

3 Afspraken monitor en samenwerking

3.1 Governance

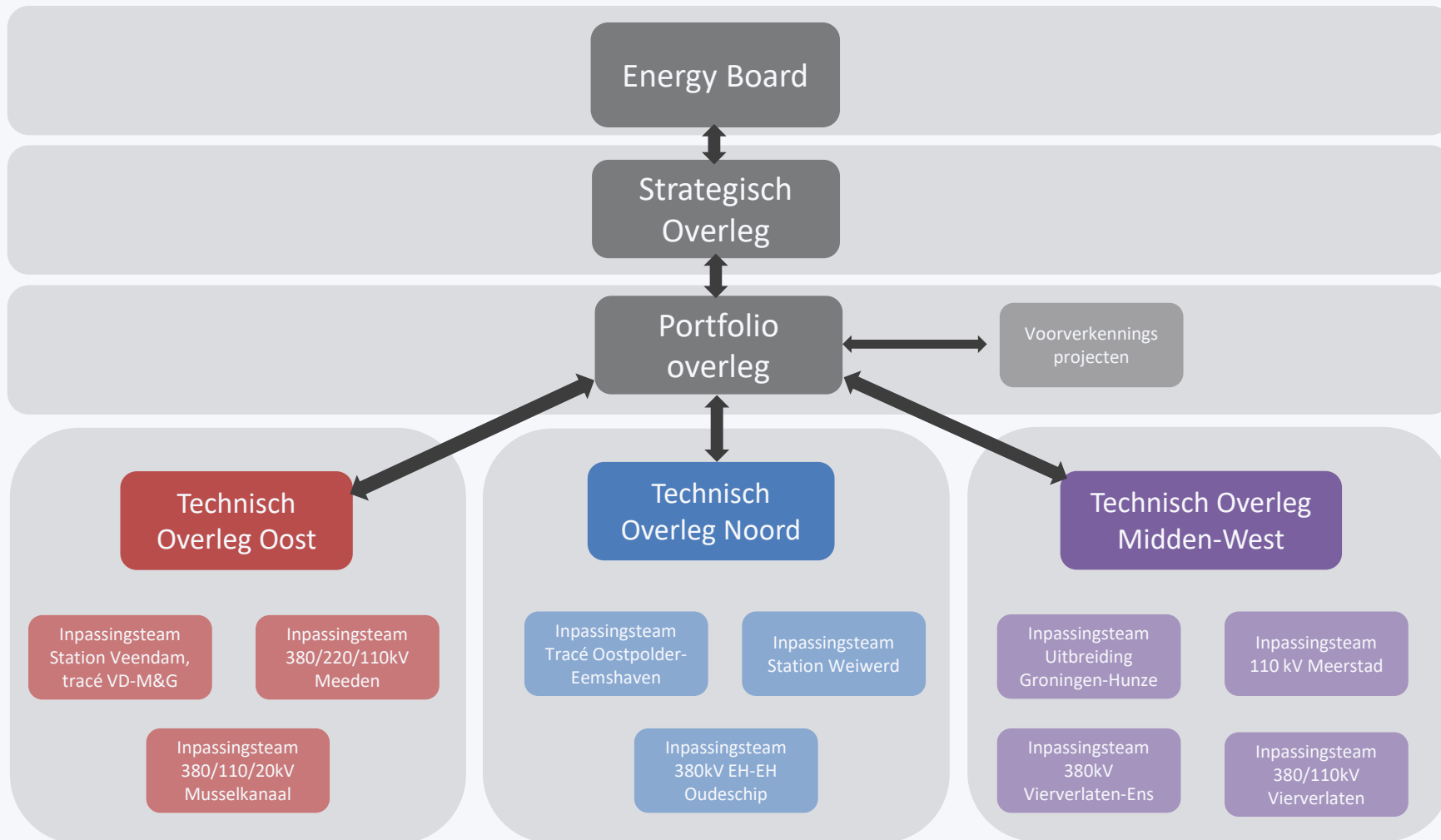
Om een samenwerking rondom de pMIEK projecten te bespoedigen is een efficiënte werkorganisatie noodzakelijk. Een groot deel van deze governance is al ingericht in het kader van het pMIEK 1.0. De wijzigingen die we onder dit uitvoeringsprogramma maken, zijn de toevoeging van een portfolio-overleg en de inpassingsteams voor de projecten die dat nog niet hebben. Daarnaast wordt vanaf Juni 2024 het bestuurlijk overleg formeel een Energyboard. Het portfolio-overleg bereidt driemaandelijks de voortgangsrapportage voor en bespreekt de voorverkenningprojecten.

Deze governance dient op dit moment met name voor de regionale afstemming over de voortgang van de pMIEK projecten en de afstemming over het pMIEK 2.0. Reguliere procedures voor ruimtelijke inpassing en vergunningverlening vinden plaats via het betreffende bevoegd gezag. Dringende zaken die tussendoor opkomen zullen ook een eigen route volgen, gezien de Energyboard eens per kwartaal vergadert.

We blijven deze werkorganisatie doorontwikkelen naar gelang de opgave in de regio. Elke pMIEK-cyclus evalueren we de functionaliteit van de governance. Voorafgaand aan het pMIEK 2.0 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma zullen we dit ook doen, en eventuele wijzigingen in de organisatiestructuur weergeven.

Voor het totaaloverzicht volgt hieronder hoe we de governance vormgeven. Onder de figuur lichten we de voorgestelde overleggen verder toe.

INPASSINGSTEAMS

Doel: het versterken van de samenwerking tussen alle betrokken organisaties rondom een project.

Elk project heeft een projectleider die zorg draagt voor de dagelijkse beheersing van het project. Landelijk is voorgesteld onder het Landelijk Actieplan Netcongestie (LAN) dat relevante partners rond belangrijke uitbreidingsprojecten een intensievere samenwerking aangaan in een zogenaamd inpassingsteam. Voor een aantal projecten in de provincie is dit vormgegeven. Op dit moment wordt een inpassingsteam ingericht wanneer er in het project tegen problemen aangelopen wordt. Mogelijk kunnen we knelpunten, en daarmee mogelijk vertraging, voorkomen door al vóór er zaken spelen relevante partners met elkaar in contact te brengen. Daarom onderzoeken we komende periode samen met gemeenten en netbeheerders hoe we inpassingsteams structureel vorm kunnen geven en welke capaciteit dit vraagt. De inpassingsteams kunnen vervolgens ingezet worden om te rapporteren over de voortgang van een project richting het portfolio overleg. Bij het inrichten van een inpassingsteam kan afhankelijk van de projectfase en het gebied expertise betrokken worden vanuit de overheid en netbeheerder, daarbij kan gedacht worden aan: strateeg ruimtelijke ordening, ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit, vergunningverlening, handhaving, grondzaken, kabel- en leidingcoördinatie, een gebiedsregisseur, projectmanagement, milieu, omgevingsmanagement, een netarchitect.

TECHNISCH OVERLEG

Doel: de samenhang binnen een pocket tussen alle betrokken organisaties borgen.

In het technisch overleg bespreken gemeenten, provincies en netbeheerders de projecten binnen een pocket, naar aanleiding van de voortgangsrapportage van het portfolio-overleg. Het technisch overleg bewaakt de samenhang en afstemming tussen de verschillende projecten binnen een pocket. Eventuele knelpunten en risico's worden voorgelegd aan het portfolio-overleg. Het technisch overleg is reeds ingericht en komt elk kwartaal bijeen.

PORTFOLIO-OVERLEG

Doel: monitoren voortgang projecten.

Het portfolio-overleg is het ambtelijk overleg tussen provincie, TenneT en Enexis om de voortgang van de pMIEK projecten te monitoren. Dit wordt getoetst in de technisch overleggen en ingebracht in de strategisch overleggen. Daarbij maakt het portfolio-overleg gebruik van alle input van de projectleiders, de inpassingsteams en het technisch overleg. Deze informatie wordt verwerkt in een voortgangsrapportage (paragraaf 4.2) die informatie beschikbaar stelt aan bestuurders over de voortgang van de pMIEK-projecten. In het portfolio overleg worden acties besproken wanneer de voortgang van een project niet is zoals gepland. Binnen het portfolio-overleg vindt ook afstemming plaats over de voorverkenningprojecten. Vanwege de wisselwerking met de Energyboard zal het portfolio-overleg ieder kwartaal worden georganiseerd. In de aankomende periode, waarin de monitoring ook wordt ingezet, zal de frequentie eens per maand zijn.

STRATEGISCH OVERLEG

Doel: bespreken van overkoepelende strategische ontwikkelingen en afstemmen strategische aanpak rondom energie-infrastructuur

In het strategisch overleg worden de overkoepelende strategische ontwikkelingen rond energie-infrastructuur besproken tussen de provincie, gemeenten en netbeheerders. Ook wordt er stilgestaan bij de voortgang van de aanpak van het pMIEK van Groningen en worden ideeën uitgewisseld hoe de aanpak verder kan worden verbeterd. Het strategisch overleg is al met een zeswekelijkse frequentie ingericht.

ENERGYBOARD

Doel: Bestuurlijke afstemming binnen de regio over ontwikkelingen in het energiesysteem

De Energy Board bestaat uit twee 'schillen'. Een bestuurlijke vertegenwoordiging van provincies, gemeenten, waterschappen en netbeheerders vormen de eerste schil. Daarnaast zijn stakeholders uit de industrie, gebouwde omgeving en duurzame opwek in de Energyboard

vertegenwoordigd in de tweede schil. De Energyboard vormt het gezamenlijk bestuurlijk overleg over energie-onderwerpen binnen de provincie Groningen en vormt daarmee ook de escalatielijn om bepaalde aandachtspunten te bespreken en tot een gezamenlijke richting te komen. De Energyboard komt vanaf de zomer van 2024 elk kwartaal bij elkaar. Hoewel de Energyboard richting meegeeft, blijft besluitvorming plaatsvinden binnen het bestuur van het bevoegd gezag van een project.

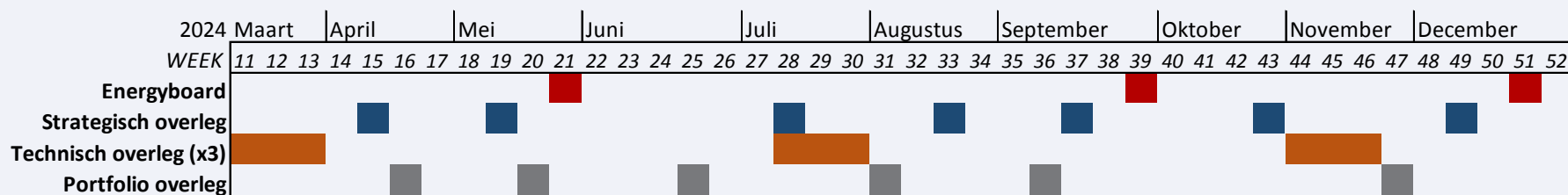
Onderstaand schema geeft de frequentie weer van de verschillende overleggen binnen de pMIEK governance voor 2024.

Monitoren status en voortgang

Het is van belang dat de projecten die genoemd zijn in het pMIEK 1.0 volgens planning, of waar mogelijk sneller, gerealiseerd worden. De afgelopen periode hebben we samen met netbeheerders gesproken over de wijze waarop we de status en voortgang van de pMIEK-projecten gaan monitoren. Aankomende periode werken we deze werkwijze verder uit, om in het Energyboard in september 2024 een eerste voortgangsrapportage aan te bieden. Ook onderzoeken we aankomende periode welke mogelijkheden er zijn om versnelling te behalen.

We werken komende periode onderstaande opzet verder uit:

- Elk kwartaal wordt de informatie van de projecten geactualiseerd door de projectleiders of inpassingsteams van de pMIEK-projecten. Dit omvat een overzicht van de huidige voortgang en de verdere planning van de projecten. Bijvoorbeeld: welke fasen zijn inmiddels doorlopen, en welke fasen volgen er nog, en in welke tijdsperiode. Ook worden de voorziene risico's en mogelijkheden voor versnelling per project geïnterpreteerd.
- Het portfolio-overleg kent op basis van deze informatie een status toe aan de voortgang van de projecten. De status van de projecten wordt weergegeven aan de hand van een stoplichtmodel: status groen voor 'project loopt op schema', de oranje voor 'er zijn duidelijke risico's die de voortgang van het project kunnen vertragen' en rood voor 'het project loopt achter op schema'.
- Wanneer projecten een oranje of rode status toegekend krijgen, bespreekt het portfolio overleg eventuele beheersmaatregelen die de risico's kunnen beperken of oplossen.
- De voortgangsstatus van projecten die is toegekend door het portfolio overleg, wordt in de technisch overleggen met gemeenten per pocket besproken.

- Het portfolio-overleg kijkt of ze zelf acties uitzet, of dat vanuit het technisch overleg of via het strategisch overleg richting de Energyboard actie gewenst is.
- De voortgangsrapportage wordt elk kwartaal via het strategisch overleg geagendeerd in de Energyboard.

Vanaf het derde kwartaal van 2024 zal een eerste voortgangsrapportage aan de Energyboard worden aangeboden. Het proces van monitoren zullen we vervolgens op basis van ervaringen samen met de netbeheerders en gemeenten verder aanscherpen en verfijnen. Dit leggen we vast in het uitvoeringsprogramma van pMIEK 2.0.

COLOFON:

Provincie Groningen

Postbus 610, 9700 AP Groningen

050 - 316 49 11

info@provincieroningen.nl

www.provinciegroningen.nl

